

เชื่อใจ ... วางใจ ... เหตุอันใด ? จึงจะเลยต่อหน้าที่

คดีที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการตรวจตราบ้านของประชาชนที่ฝากบ้านตามโครงการ “ฝากบ้านกับตำรวจ” ทำให้ถูกโจรกรรมทรัพย์สินหลายรายการ

ข้อเท็จจริงมีว่า ผู้ฟ้องคดีได้เข้าร่วมโครงการ “ฝากบ้านกับตำรวจ” กับสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ โดยแจ้งความประสงค์ว่าจะฝากบ้านระหว่างวันที่ 16 - 22 ตุลาคม 2546 แต่ได้เดินทางออกต่างจังหวัดตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2546 และกลับบ้านพักวันที่ 21 ตุลาคม 2546 พบว่า บ้านพักถูกคนร้ายโจรกรรมทรัพย์สินหลายรายการและได้แจ้งว่าเจ้าหน้าที่ได้ลงลายมือชื่อในสมุดตรวจวันที่ 16, 17 และ 21 ทั้งที่ผู้ฟ้องคดียังคงอยู่ในบ้านและไม่เห็นเจ้าหน้าที่ไปตรวจแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดียอมรับว่ามีได้นำผู้แดงไปไว้หน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีตามแนวทางที่เคยปฏิบัติ แต่นำสมุดตรวจไปสอดไว้ตรงรั้วประตูบ้านและมีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจลงบันทึกวันละ 8 - 9 ครั้ง และในระหว่างวันที่ 18 - 22 ตุลาคม 2546 เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยการประชุมเอเปค และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ซึ่งเหลืออัตรากำลังที่สถานีเพียง 24 คน เท่านั้น

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี

เรื่องนี้การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นการละเลยต่อหน้าที่หรือไม่ ? เจ้าหน้าที่ในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกระทำละเมิดหรือไม่ ? และสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) และเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งอาจปฏิบัติได้ทั้งในแนวทางการป้องกัน หรือแนวทางการแก้ไข การดำเนินการ โครงการฝากบ้านกับตำรวจ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยตามอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีอนุมัติให้ดำเนินโครงการและกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการไว้ว่า จะมีการนำจุดตรวจ (ผู้แดง) ไปติดตั้งหรือสมุดตรวจไปวางกับกล่องรั้วหน้าบ้านผู้เข้าร่วม โครงการและเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจตราและป้องกันเหตุ โดยมีผู้บังคับบัญชาคอยตรวจตราและควบคุมดูแลตามแผน ซึ่งจากวัตถุประสงค์ของโครงการ ประกอบกับการประกาศแก่ประชาชนทั่วไป และขั้นตอนการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีแสดงให้เห็นว่า ประสงค์ที่จะป้องกันความปลอดภัยของบ้านและทรัพย์สินในบ้านให้กับประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ

เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดจึงมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้นำผู้แดงไปไว้หน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีตามแนวทางที่เคยปฏิบัติ แต่ได้นำสมุดตรวจไปสอดไว้รั้วประตูบ้านของผู้ฟ้องคดีและได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจลงบันทึกไว้ในสมุดวันละ 8 ถึง 9 ครั้ง ซึ่งปรากฏเพียงวันเวลาและลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น ไม่มีข้อความอย่างอื่นแสดงให้เห็นว่าการลงวันที่และลายมือชื่อเพื่อเป็นหลักฐานการไปตรวจบ้านประกอบกับวันที่ 16 และ 17 ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจบ้าน และตามบันทึกการตรวจและวันที่ 21 ตุลาคม 2546 ซึ่งระบุว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ไปตรวจบ้าน 8 ครั้ง ในช่วงเวลาตั้งแต่ 02.00 - 23.20 น. แต่สำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ระบุเวลาประมาณ 14.30 น. ได้รับแจ้งเหตุลักทรัพย์ที่บ้านของผู้ฟ้องคดี

แสดงว่าสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ได้รู้หรือควรรู้ว่าผู้ฟ้องคดีกลับถึงบ้านพักแล้วและได้เกิดเหตุการณ์โจรกรรมบ้านของผู้ฟ้องคดี แต่หลังจากได้รับแจ้งเหตุลักทรัพย์แล้วยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปลงลายมือชื่อตรวจบ้านผู้ฟ้องคดีอีกประมาณ 4 ครั้ง สมุดบันทึกเวลาการตรวจบ้านจึงไม่น่าเชื่อถือและไม่อาจยืนยันว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจบ้านของผู้ฟ้องคดีจริง ประกอบกับในช่วงเวลาเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ต้องไปช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยการประชุมเอเปค คงเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจเพียง 24 คน

จึงขอได้ว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจบ้านของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอนุมัติโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีโดยประมาทเลินเล่อมิได้ประเมินผลก่อนการดำเนินโครงการว่าสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่

และการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรับฝากบ้านของผู้ฟ้องคดีแล้วไม่นำจุดตรวจ (ตู้แดง) และสมุดบันทึกไปไว้หน้าบ้านและไปตรวจบ้านของผู้ฟ้องคดีถือเป็นผลโดยตรงทำให้บ้านของผู้ฟ้องคดีถูกโจรกรรมทรัพย์สินจึงเป็นการกระทำละเมิดที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 318/2554)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหากจะมีการจัดทำโครงการใดๆ เป็นการเฉพาะเพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ข้อมลือเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนั้น ก่อนจัดทำโครงการจึงควรที่จะพินิจพิเคราะห์ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้านเพื่อมิให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะโครงการที่มีผลกระทบต่อการค้าทางชีวิตและความปลอดภัยของประชาชนจะต้องทำให้ประชาชนรู้สึกอุ่นใจ และวางใจที่สุด ครับ !

นายปกครอง